

'לילה טוב שינה מתוקה', מיצב-טקסט בגלריה נחשון, קיבוץ נחשון 2003

מיצב – טקסט שנבנה לחלל הגלריה בקיבוץ נחשון והיה מורכב מחפצים שונים, כסאות, בובות, פנסי תאורה וטקסט אישי שכתבתי על הקירות בטוש אדום. העבודה עסקה ברגע הפרידה שלי מאמי. מסע אל הילדות ואל רגעי האהבה וההחמצה. 'לילה טוב שינה מתוקה' היתה ברכת לילה טוב, חלק מטקסט האשכבה היומיומי של אמי. 'לילה טוב שינה מתוקה' היא ברכת הפרידה שלי כאשה בוגרת, מאמי ואולי גם מהילדה שהייתי.

מתוך 'לילה טוב שינה מתוקה', גלריה נחשון 2003

על הקיר, ליד המיטה, הייתה לי מנורת לילה קטנה שאבא התקין לי כדי שאוכל לכבות את האור בעצמי לפני השינה. ביום שאבא התקין את המנורה הוא פתח את הקיר וחצב תעלה, כדי להטמין בה את חוט החשמל, ואחר כך סתם את הקיר הפעור בעיתונים מקומטים והחליק וצבע בלבן. אך הקיר מעולם לא חזר לקדמותו, ולילה לילה, בחסות הצללים, יכולתי לראות את מקום הצלקת בקיר.

ככל שתאריך הפתיחה מתקרב אני מגלה שאני מתכוננת לאירוע חשוב. מסיבה שהיא לא תוכל להרשות לעצמה להחמיץ. שהיא אורחת הכבוד שלה אני מחכה, ואפילו שחלפו 10 שנים והיא הרשתה לעצמה להחמיץ את האירועים הגדולים בחיי, הרצון להאמין שהיא תבוא נשאר ילדותי ועיקש.

10 שנים עברו מאז הקיץ ההוא עם הצל. קיץ הפרידה שלנו. כל יום הייתי באה אליך באוטובוס לרמת-אביב, יושבת לידך על המיטה. על מה לא דיברנו - בעיקר על אהבה.

ידענו שאנחנו נפרדות והיה חשוב להגיד הכל. אני זוכרת שיחה אחת על ילדים ואת אמרת שספטמבר זה זמן טוב להיכנס להריון. וזה נכנס לי באוזן אחת ויצא מהשנייה ובאחד מאותם ימים אחרונים שלך ושל סוף הקיץ ראיתי את המוות שבא לבקר אותך ואני זוכרת את הערב ההוא, כשחזרתי הביתה והטלתי את עצמי על המיטה ואמרתי – עכשיו אני רוצה ילד. עכשיו.

אני רוצה להיות שוב בתוך אמא שלי

בתוך הרחם העקור והנגוע שלה

בתוך האהבה שלה.

כל לילה לפני השינה היא הייתה באה ללחוש לנו סוד. הסוד הקבוע של 'שינה מתוקה' ובלילה

לפני אירוע חשוב היו נוספים לו עדכונים, 'שתצליחי בבחינה' או 'שתכנסי ברגל ימין'. אני לא זוכרת
מתי זה נפסק. אולי באיזשהו רגע התביישתי לקרוא לה, אבל אם לא הייתי מתביישת
ורק הייתי מבקשת, אני בטוחה שהיא הייתה באה.

לילה טוב שינה מתוקה, תשני טוב טוב טוב, מחר בבקר תקומי בריאה ורעננה ושמחה ועליזה אימא
אוהבת אותך הכי בעולם, לילה טוב שינה מתוקה, תשני טוב טוב טוב מחר בבקר תקומי.....

שנתיים או שלוש אחרי, אחת הסמודנמיות עשתה עבודה על אבא שלה שנפטר.
רק כמה חודשים חלפו, אולי שנה והיא כבר עשתה פרויקט גמר מרהיב ומצמרר כשאני עדיין לא יכולתי
להגיד את המילה אימא מבלי להיחנק.

כשהיא מתה הטבור שלי התחיל לדמם.

אימא יקרה לי יקרה אימא יקרה לי יקרה אימא יקרה שלי מאד אוהבת היא אותי מאד מאד מאד מאד
אחיך אליך אחיך אחיך אליך אחיך אימא יקרה שלי מאד אוהבת היא אותי מאד מאד מאד
מאד.....

לילה טוב שינה מתוקה, תשני טוב טוב טוב, מחר בבקר תקומי בריאה ורעננה ושמחה ועליזה אימא
אוהבת אותך הכי בעולם, לילה טוב שינה מתוקה, תשני טוב טוב טוב מחר בבקר תקומי.....

אימא אוהבת אותך הכי בעולם אימא אוהבת אותך הכי בעולם אימא אוהבת אותך הכי בעולם
אימא אוהבת אותך הכי בעולם אימא אוהבת אותך הכי בעולם אימא אוהבת אותך הכי בעולם
אימא אוהבת אותך הכי בעולם אימא אוהבת אותך הכי בעולם

אימא תמיד קראה לי ידי זהב שלי ואותי זה עצבן כשהייתי מוצאת במגירה שלה
ליד המיטה דברים שציירתי וזרקתי והיא הוציאה מהפח שלי ושמרה.
הייתה לי בת מצווה כשסאדת בא ארצה ואימא תלתה לי את התערוכה הראשונה על הקיר
הגדול בסלון. רטרוספקטיבה מגיל 4 ועד סוף הקיר, ליד החלון הגדול, נתלו שלושת ציורי
השמן הראשונים שלי.
כשהמסיבה הסתיימה היא הסירה את התמונות ותלתה אותן בחדר השינה ליד 'הצד שלה'.
כמה שנים אחרי שהיא כבר לא הייתה, אבא מכר את הבית והעביר לי את התמונות
כדי שאשמור עליהן בעצמי.

לעולם לא אשכח את בקר שבת של ה-18 בספטמבר. באותו בקר עשיתי בדיקה וראיתי פס תכלת בהיר. הפס היה כל כך בהיר עד שהיה לי קשה להאמין בקיומו. הגעתי אליך מוקדם לבית החולים ואת ישבת בכורסא ליד המיטה. ידעתי שזו השיחה האחרונה שלנו ואם יש דבר שארצה להגיד לך עכשיו זה הרגע. פתחתי את הפה והמילים לא יצאו, וליטפתי את ראשך הקטן והקירח ואמרתי בלי קול – אימא, אני אוהבת אותך, ואת ענית בלי קול – גם אני אותך הכי בעולם. ובשבעה כבר היו לי בחילות וכל העולם הסתובב סביבי והגוף שלי התחיל לכאוב במקום של החור שהשארית בתוכי.

לילה טוב שינה מתוקה, תשני טוב טוב טוב מחר בבקר תקומי בריאה ורעננה ושמחה ועליזה אימא אוהבת אותך הכי בעולם, לילה טוב שינה מתוקה, תשני טוב טוב טוב מחר בבקר תקומי.....

הלכתי למחסן בנמל וקניתי כל מה שזרקנו מהבוידם לפני כמה שנים. בחרתי רק את מה שזכרוני זהה בוודאות. לעולם לא אוכל לדעת אם אלו אותם דברים עצמם אך אין לכך כל חשיבות - מה שחשוב הוא הרגע בו נפתח הזיכרון. לזכרה של אמי האהובה שלימדה אותי מה זאת אהבה.